

Onderhoud kunstgrasvelden

1. Inleiding.

Nadat halverwege de jaren zeventig de eerste kunstgrasvelden voor hockey werden neergelegd, is de aanleg van nieuwe velden in een stroomversnelling terecht gekomen. Op dit moment liggen er in Nederland ruim 940 kunstgrasvelden en wordt er nagenoeg niet meer gespeeld op grasvelden.

Kunstgrasvelden moeten aan zogenaamde sporttechnische eisen voldoen. Dat wil zeggen dat het oppervlak geschikt moet zijn om veilig en plezierig te kunnen spelen. Door onderzoek en veel praktijkervaring is veel inzicht en kennis opgebouwd over de wijze waarop kunstgrasvelden in een goede conditie gehouden kunnen worden.

In deze onderhoudsgids wordt ingegaan op de verschillende typen velden en worden handvatten gegeven om tot een goed behoud van de kwaliteit van deze velden te komen. Per type zal ingegaan worden op het normale (zeg dagelijkse), preventieve- en specialistisch onderhoud.

De KNHB hoopt u hiermee een praktische ondersteuning te geven ten behoeve van onderhoud van velden. In de afgelopen jaren zijn er veel verschillende typen kunstgrasvelden ontstaan, die kunnen vallen onder zandkunststof (zandkunstgrasvelden), zandkunstgras (semi-watervelden) en watervelden.

Al deze systemen verschillen in meer of mindere maten van elkaar. Dit kan zijn de vezellengte, het aantal vezels per m², dikte van het instrooi-materiaal, de fundering, de dempende laag, etc.

Elk veld vraagt daarmee om specifiek onderhoud, en daarmee maatwerk.

Deze onderhoudsgids geeft algemeen geaccepteerde ondersteuning, voor meer maatwerk moet u altijd contact opnemen met de aannemer/leverancier van uw veld.

2. Onderhoud in het algemeen

Een hockeyveld dient regelmatig onderhouden te worden om de beste speelcondities zoveel mogelijk te kunnen garanderen. Een veld blijft in topconditie, indien het veld op een adequate manier onderhouden wordt.

Dit onderhoud bestaat uit dagelijks, periodiek en specialistisch onderhoud. Onderhoud kost geld. Door het opstellen en uiteraard ook naleven van de gebruikersregels is het mogelijk om te besparen op de onderhoudskosten. Ook bij kunstgrasvelden geldt: “voorkomen is beter dan genezen”.

(Foto: informatiebord)

De algemene stelregel is: Houd het kunstgras altijd zo schoon mogelijk. Spelers veroorzaken veel van de vervuiling van het kunstgrasveld. Daarom de volgende tips:

- Spelers dienen de voeten te vegen voor betreding van het veld. Door het aanbrengen van een “vuilsluis” (foto?) met roosters, een ‘walk on, walk off mat’, borstels zijn de mogelijkheden hiervoor aanwezig. Een thermisch verzinkt inlooprooster heeft de voorkeur.
- Het veld moet altijd via de poort betreden worden. Betreding over het hek moet voorkomen worden, omdat zo vuil op de mat terecht kan komen en hakafdrukken in het veld kunnen ontstaan.
- Het gebruik van kauwgom op het veld moet worden vermeden. Kauwgomresten kunnen zich namelijk verbinden met het kunstgras en is daarom moeilijk te verwijderen.
- Door het instellen van een rookverbod op en om het veld kan worden voorkomen dat sigarettenpeuken op het veld terechtkomen. De kunstgrasvezels kunnen niet branden, maar wel smelten.
- Het kunstgrasveld moet zoveel mogelijk met voor hockey geschikte kunstgrasschoenen betreden worden. Voor de verschillende typen hockeykunstgras zijn ook door sommige leveranciers specifieke schoenen ontwikkeld.
- Na het gebruik van het veld is het aan te raden om hekken af te sluiten om te voorkomen dat ongewenste gasten (dieren) gebruik maken van het veld.
- Speciale bordjes bij de ingangen om de aandacht te vestigen op deze maatregelen.

3. Dagelijks onderhoud

Het dagelijks onderhoud gebeurt voornamelijk door de gebruiker, maar wordt soms uitgevoerd door de beheerder. De frequentie is sterk afhankelijk van de ligging van het veld, het gebruik en de omliggende voorzieningen, maar minimaal 1 maal per twee weken is het minste. Wanneer er zich veel vervuiling op het veld bevindt c.q. het veld wordt heel intensief gebruikt zal het schoonmaken vaker moeten plaatsvinden.

Het dagelijkse onderhoud is voornamelijk gericht op het schoonhouden van het veld en omvat het verwijderen van zwerfvuil, kauwgom, biologisch vuil en overige verontreinigingen.

3.1. Verwijderen zwerfafval, kauwgom en verontreinigingen

Zwerfafval om en op het veld dient elke week verwijderd te worden. Ingetrapte kauwgomresten kunnen het beste verwijderd worden met "gumremover". Opgemerkt moet worden dat de meeste kauwgomsoorten niet hechten aan de kunstgrasmat. Gebruik voor het verwijderen van verontreinigingen nooit oplosmiddelen, zoals tri, aceton of alcohol bevattende middelen. Door de geringe hechtkracht van vuil aan de kunstgrasvezel is schoonmaken met water meestal voldoende. Grof materiaal/afval kan handmatig verwijderd worden. Klein en fijn materiaal moet vaak mechanisch verwijderd worden.

3.2. Verwijderen bladeren, takken, naalden en zaden

Op verschillende tijden van het jaar vallen bladeren, naalden, zaden en takken van de bomen. Wanneer deze niet verwijderd worden zullen deze zich in het kunstgras gaan werken. Dit kan invloed hebben op de waterdoorlatendheid van de mat, omdat mos en algen zich gaan vormen. Hoe vaak, wanneer en waar ze verwijderd moeten worden is mede afhankelijk van weersomstandigheden en lokale omstandigheden. Het uitvoeren hiervan varieert van eenmaal per twee weken tot meerdere keren per week. Met name in de het najaar zal het vaak moeten plaatsvinden.

Voor het verwijderen van bladeren en takken kan een mechanisch aangestuurde roterende borstel (bladveger) met opvangbak worden gebruikt. Deze borstel verwijdert tevens klein (zwerf)vuil. Het verwijderen door middel van een blaas machine zal het beste resultaat geven: blaas de bladeren etc. naar 1 kant van het veld (met de wind mee) waar ze gelijk opgeraapt moeten worden en verwijderd. Ook een borstel/zuig machine kan ditzelfde doen.

Voor randen of moeilijk bereikbare plaatsen dient alsnog een bladveger gebruikt te worden. Het verwijderen van bladeren en takken dient zoveel mogelijk onder droge weersomstandigheden uitgevoerd te worden.

3.3. Verwijderen bladden, takken etc op een Waterveld

Ook voor de levensduur en de bespeling van een waterveld is het van essentieel belang dat het organisch materiaal zoveel mogelijk van het veld verwijderd wordt. De frequentie daarvan is mede afhankelijk van het jaargetijde.

Bij velden met een rechtopstaande vezel kan dit gedaan worden door een bladblazer. Bij velden met een gekroesde vezel blijft bij het blazen het organisch materiaal nog wel eens haken achter de vezel. Dan kan het beste gebruik gemaakt worden van een veegbak, die al het organisch materiaal verzameld en daarmee kan het gelijk afgevoerd worden.

Stel de veegbak wel zo in dat hij het veld bijna niet raakt.

4. Periodiek onderhoud

Periodiek onderhoud kan worden uitgevoerd door de gebruiker en/of de beheerder van het veld. De frequentie van het periodiek onderhoud is sterk afhankelijk van het type kunstgras en het gebruik van het kunstgrasveld.

4.1 Aanvullen instrooi-materiaal (zand- en semi-watervelden)

Op sommige plaatsen zal door intensief gebruik het zand worden weggelopen en/of weggeslagen, zoals bijvoorbeeld bij de kop van de cirkel, aangeefpunten strafcorner, strafbalstip en het cirkelgebied. Daarnaast ook bij een nieuw veld.

Het is zaak dat deze punten wekelijks worden nagelopen en worden aangevuld met nieuw zand. Dit voorkomt schade aan het veld. Maar ook gewoon tijdens de competitie en na intensieve trainingen is het zaak om de punten na te lopen en indien nodig bij te vullen. Voor het controleren van de laagdikte zijn eenvoudige apparaatjes voorhanden.

Let erop dat de gradatie van het zand voldoet aan de eisen die voor dat specifieke kunstgras gelden nl.:

Hockey: 0,5 – 1,0 mm.

Voor dit bezanden laten de meeste leveranciers zakken met zand tijdens de halfjaarlijkse onderhoudsbeurt bij u achter.

U kunt het zand d.m.v. een harde nylon bezem terug- c.q. invegen.

4.2. Borstelen kunstgrasmat (zand- semi-watervelden)

Door het bespelen van het veld compacteert het instrooi-materiaal. Daarnaast kunt u door het borstelen voorkomen dat allerlei onkruid en algen gaan groeien in de mat.

Vanaf het moment dat het veld er ligt, is het van belang dat het veld **wekelijks** geborsteld wordt met een trekker met een driehoek borstel. Bij een nieuw veld kunt u het zand laten settelen en een goede verdeling verkrijgen.

Het type borstel of mat dat u gebruikt moet worden bepaald aan de hand van de conditie van het oppervlak. Trekborstels of matten die achter de tractor hangen hebben de neiging om de mat 'vlakker' te maken. Wanneer dit type gebruikt wordt is het dan ook van belang om het vegen twee keer in beide richtingen uit te voeren.

Borstels die roteren in horizontale positie bevestigd aan de voorzijde hebben de voorkeur, omdat zij de vezels van het kunstgrasveld 'schudden'

Wanneer u hiervoor een tractor gebruikt, moet u de druk van de wielen controleren, voorgeschreven wioldruk van 0,75kg/cm². Let hierbij ook dat de trekker geen olie lekt wat schade kan geven aan de kunstgrasvezels. Bij het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden moet de berijder van het voertuig met name bij het nemen van een bocht snelheid verminderen. Dit om te voorkomen bij het nemen van een bocht dat de wielen zich in het kunstgras boren of de mat verschuiven. Bochten mogen niet kleiner zijn dan 6 meter en niet groter dan 10 meter. Laat ook geen voertuigen voor langere tijd op het veld staan. Dit kan indruk plekken geven in het kunstgras en ook schade veroorzaken aan de onderbouw.

Maar niet alleen een nieuwe veld moet geborsteld worden.

Afhankelijk van de bespeling kan een zandveld 1 tot 1,5 mm per jaar slijten. Dit zeer fijn afval zal een soort cake vormen samen met organisch materiaal. Zeker bij zware regenval zal dit materiaal zich op de mat verzamelen en daarmee ook de waterdoorlatendheid van het kunstgras verslechteren.

Wanneer dit plaatsvindt op uw veld, raden wij u aan om dit afval te verwijderen met een borstelmachine of met een plastic of houten sneeuw schuiver, voordat het door spelers in het veld wordt gewerkt.

4.3 Onkruid verwijderen (alle typen velden)

Hoe goed u ook borstelt, grassen en onkruid in de kantopsluiting (tegelrand met beton) voorkunt u er niet mee.

Dit kan het beste handmatig verwijderd worden. Let erop dat ook de wortels er worden uitgetrokken, maar wees voorzichtig i.v.m. beschadigingen aan de onderbouwconstructie. Wanneer het weer het toelaat (minstens drie dagen achter elkaar zonnig en droog weer) kan men het onkruid ook bestrijden d.m.v. een biologisch afbreekbaar onkruidverdelger. De leverancier van het veld kunt u daarvoor het beste raadplegen, welk middel de beste keuze is.

Preventief kunt u ook het onkruid laten bestrijden door een daarvoor gecertificeerd bedrijf.

4.4 Controleren mat en naden (alle typen velden)

Controleer de mat en de naden regelmatig op beschadigingen of op loszitten. Indien de mat beschadigd is, of de naden laten los, kan meteen contact worden opgenomen met de beheerder, of de aannemer. Aannemers hebben over het algemeen een service binnen 48 uur na melding een beschadiging of losse naad te verhelpen. Een loss naad van ongeveer 0,5 m kan als nel uitgroeien tot enkele meters wanneer er niet snel gehandeld wordt. Los van het gevaar wat met lossen naden voor de spelers/speelsters ontstaat.

4.5 Onderhoud van de omgeving van het veld.

Om te voorkomen dat organisch materiaal op het veld gelopen wordt, is het zaak dat ook de omgeving van een veld de nodige aandacht krijgt. Bladeren en zaden kunnen makkelijk verwijderd van de bestrating worden met een bladblazer of rugbladblazer.

Mochten spelers inlopen op gras probeer dan zoveel mogelijk het maaisel van het veld te verwijderen. Ook zal zich zand en grond ophopen tussen de kantplank en het gaas wat op de bestrating terecht kan komen. Probeer dit zoveel mogelijk te voorkomen.

4.6 Controle en doorspuiten drainagesysteem (alle typen velden)

Het aanwezige drainagesysteem dient gecontroleerd te worden. Van het goed functioneren van het drainagesysteem moet men vóór het winterseizoen overtuigd te zijn. Het goed functioneren heeft betrekking op zowel de buizenreeksen als de waterafvoer en eventuele aparte bemaling van een sportveld of sportpark. De buizenreeksen moeten jaarlijks op hun functie gecontroleerd worden. Dit kan gebeuren zodra de grondwaterstanden gaan stijgen, hetgeen meestal in oktober of november het geval is. Na voldoende neerslag/regen moeten de drainagebuizen bij een normale werking binnen één dag beginnen te lopen. Bij onvoldoende werking moeten de buizen worden doorgespoten. Een drainagesysteem, dat gedurende meer dan drie jaar niet is gereinigd, moet over het algemeen gereinigd worden.

Wateroverlast kan door veel factoren worden veroorzaakt, waaronder:

1. Overvloedige neerslag
2. Verteerd omhullingsmateriaal (kokos kan snel verteren)
3. Verdichting van het instrooilaag
4. Verstopte drainagebuizen
5. Te grote stuwing in de hoofdafwatering waarop wordt geloosd
6. Verhoging van het polderpeil

Als deze problemen zich voordoen, neem dan contact op met de leverancier van het veld voor specialistisch onderhoud.

Prijzen onderhoudsmaterialen.

Hierboven zijn een aantal onderhoudsmachines genoemd die nodig kunnen zijn voor het onderhoud. Natuurlijk zijn deze machines niet alleen geschikt voor het onderhoud van kunstgrasvelden, maar zijn ook geschikt voor het overige onderhoud op uw sportpark.

Op het prijspeil van 2024 moet u denken aan:

Bladblazer gemonteerd op trekker.	3000,00
Bladblazer.	3000,00
Rugbladblazer.	400,00
Veegmachine.	4500,00
Driehoeksborstel (A bezem)	1000,00
Aanhanger	3000,00

Alle prijzen zijn excl. BTW.

Aanschaf trekker.

Mocht u niet in het bezit zijn van een trekker maar er toch een willen aanschaffen, dan kunt u het beste contact opnemen met een lokale dealer of via informatie vanuit de aannemer/leverancier van het veld.

5 Specialistisch onderhoud.

Bij aanschaf van het veld en in combinatie met garantie wordt over het algemeen een onderhoudscontract afgesloten met de leverancier van het veld. Afhankelijk van het contract zal er één of twee keer per jaar specialistisch onderhoud worden uitgevoerd.

Het specialistisch onderhoud is er met name opgericht op het losmaken en reinigen van de kunstgras laag.

5.1 Controle (alle typen velden)

Allereerst zal systematisch het gehele veld gecontroleerd worden. Hierbij worden o.a. alle naden en ingebrachte belijningen gecontroleerd of deze losse stukken bevatten.

Vervolgens wordt het onkruid verwijderd dat tegen de opsluitband van het kunstgras groeit. Dit gebeurt zodanig dat ook de wortels verwijderd worden maar de onderbouw niet beschadigd wordt. (wortels zetten zich vast in de onderbouwconstructie). Alle raden van het veld worden gespoten met een biologisch afbreekbare onkruidverdelger.

Alle aanwezige accessoires, zoals dug-outs, vlaggenstokken etc. worde gecontroleerd. Indien mogelijk, worden deze gerepareerd en evt. vervangen (dit laatste na opdracht). Ook het totale hekwerk wordt gecontroleerd.

5.2 Decompacteren en reinigen instrooilaag (zandingestrooid veld)

Door bespeling, vervuiling en klimatologische omstandigheden compacteert de instrooilaag, waardoor de dempende werking afneemt. Veel bedrijven hebben een machines die tegelijkertijd het kunstgrasveld borstelt/reinigt, maar ook doorwoelt (dit geldt niet voor watervelden).

Het woelen van de mat door de machine heeft als taak dat:

- De zandvulling losser van structuur wordt, hierdoor is het veld prettiger bespeelbaar en minder blessuregevoelig
- Mos en onkruid minder kans krijgen om aan te groeien
- Het aanwezige mos geheel of gedeeltelijk wordt verwijderd
- De waterdoorlatendheid verbeterd wordt.

Met de borstel wordt het veld ontdaan van bijvoorbeeld papier, bladeren, takjes, microslipjes etc. Tijdens de onderhoudsbeurt wordt er ongeveer 1 tot 1,5 ton zand afgehaald. Dit komt over een met de slijtagehoogte van de pool. Daar waar nodig o.a. bij de stippen, zal er zand bij-/ingestrooid worden.

5.3 Vervangen (delen) Kunstgras

Door slijtage, vandalisme of anders kan het voorkomen dat er delen van het kunstgras vervangen zullen moeten worden. Het vervangen van het kunstgras moet met hetzelfde typen als het kunstgras wat al aanwezig is. Speciale aandacht verdient hierbij de lengte van de vezels. In de loop van de tijd slijten de vezels, wat kan betekenen dat de originele lengte van de vezels is afgenomen met een aantal millimeters. Het nieuwe stuk(je) kunstgras dient hierop afgestemd te worden.

6 (Algen) Bacterie bestrijding op water- en semiwatervelden.

U kunt uw veld nog zo vrij houden van blad en zaden, maar op sommige zaken hebben we geen invloed. En niets speelt fijner dan een schoon veld. Bacteriën (in de volksmond algen genoemd) veroorzaken in combinatie met stuifmeel, fijnstof, uitwerpselen van vogels en andere vervuiling een slijmerige laag waardoor velden glad worden en de risico's op blessures toenemen. Het beste is om de groei te voorkomen, want voorkomen is beter dan reinigen.

De volgende tips voor het voorkomen en beheersen van gladheid kunnen worden gegeven:

1. Aanleg en inrichting
 - a) Kies een open structuur van de kunstgrasmat en goede drainage waardoor nutriënten en eventueel organisch materiaal en vezels uitspoelen
 - b) Zorg voor zo weinig mogelijk belasting met organisch materiaal uit directe omgeving
 - c) Schone infill: check of te gebruiken infill schoon is cq geen mineralen bevat
 - d) Schoon water: check of te gebruiken water ter berekening schoon is en geen mineralen bevat
 - e) Realiseer je dat vervuiling ook kan ontstaan uit depositie fijnstof, vervuild regenwater, industrie uit omgeving, etc.
2. Onderhoud bestaande velden
 - a) Schoon water: check het water dat gebruik wordt voor de bevochtiging of deze geen mineralen zoals P (fosfaat) bevat
 - b) Schone infill: check of de gebruikte infill schoon is cq geen mineralen en organisch materiaal bevat
 - c) Zorg dat organisch materiaal en de opgeloste mineralen (P en N) uit de kunstgrasmat regelmatig worden afgevoerd
 - d) Zorg dat los vezelmateriaal regelmatig wordt afgevoerd
 - e) Bij blazen van velden, werk het materiaal naar buiten het veld en ruim het zo op dat het er niet terug opwaait of weer ingelopen wordt (in tegenstelling tot SBR en andere infills)
 - f) Borstelen heeft geen langdurig effect bij gladheid. Diepte-reiniging alleen langdurig effect indien i.c.m. 2a t/m e.

Sneeuw.

Het beste voor het veld is om bij sneeuw het veld niet te betreden. Wanneer dit toch moet gebeuren, kan de sneeuw het beste verwijderd worden met een sneeuwblazer en niet met een roterende borstel of sneeuwschuiver. Een sneeuwblazer verwijdert de sneeuw zonder dat er druk op de kunstgrasvezel wordt uitgeoefend.

Daarnaast willen wij u er op wijzen op de hoeveelheid sneeuw wat op een veld kan liggen. Ook een dunne laag sneeuw levert op het totale oppervlak een zeer grote hoeveelheid sneeuw die verwijderd moet worden.

Tips.

Het achteraf altijd makkelijk praten van "Hadden we het maar zo gedaan"

Door ervaringen die zijn opgedaan, hebben we wat tips waar je als vereniging uw voordeel mee kunt doen.

Berekening van het veld.

De grote leveranciers van beregeningssystemen leveren systemen op maat.

Dat kan zijn met aan elke lange zijde van het veld drie sproeiers en een sproeier achter beide doelen. U kunt er ook voor kiezen om vier sproeiers te laten plaatsen aan de lange zijdes van het veld. Ook dit systeem biedt een goede dekking op het veld. Ook kunnen de sproeiers geleverd worden op een paal op 2 meter hoogte. Een groot nadeel van elk beregeningssysteem is de windgevoeligheid. Zeker in de kustprovincies is het dan niet verstandig om dan de keuze te maken voor sproeiers op palen. Bij de geringste wind zal het veld dan niet overal beregend worden. In dit geval kunt u het beste kiezen voor pop up sproeiers. Tegenargument voor de keuze van pop up sproeiers is dat er nogal eens bal in de pot rolt. Door een keer per week even een rondje te lopen om de ballen uit de putten te halen weegt niet op tegen een veld wat bij wind niet nat is te krijgen. Veder doet u er verstandig aan om bij aanleg of renovatie van een veld een hydrant te laten plaatsen. Op deze hydrant kan een brandslang worden aangesloten om bij sterke wind de droge plekken op het veld alsnog nat te maken. Ook is een hydrant zeer handig als er een reinigingsbeurt moet worden uitgevoerd. De leverancier van het beregeningssysteem is u graag ter wille met uw keuze.

Waterbesparende maatregelen.

Het beregenen van een water of semiwaterveld met leidingwater kan op jaarbasis oplopen tot een bedrag van €8500,00 of hoger. Gezien het bedrag is het zeker de moeite waard om te laten onderzoeken of het water samen met regenwater kan worden teruggewonnen.

Sinds 1996 wordt in het Wagenerstadion het beregening en hemelwater weer teruggewonnen. In het Wagenerstadion levert dit jaarlijks een besparing op van 76%.

Ook in dit geval kan uw leverancier van het beregeningssysteem u van advies dienen en de aanleg verzorgen.

Natuurlijk behoort het slaan van een Wel ook tot de mogelijkheden. Voordeel is dat er altijd water beschikbaar voor de beregening. Een nadeel kan zijn dat als het water ijzerhoudend is er een ontijzeringsinstallatie moet worden toegevoegd. Deze installaties zijn redelijk kostbaar.

Gras tot aan de slagplank of een tegelrand.

Een enkele keer wordt er voor gekozen om het kunstgras te laten doorlopen tot aan de kantplank of band. Omdat de randen van de kunstgrasvelden als eerste vervuilen, adviseren wij u om een rand van 60x40 tegels langs het veld te laten aanbrengen. Het voordeel hiervan is dat organisch materiaal makkelijker te verwijderen is en de randen minder snel vervuilen. De tegelrand mag onderdeel van de uitloop uitmaken, mits de uitloop aan de lange zijde van het veld in totaal 2 meter is en aan de korte zijde 4 meter is.

Ook bereiken ons berichten dat er in sommige gevallen in plaats van tegels gekozen wordt voor kunststof grastegels ingestrooid met grind of steenslag. Omdat het grind of steenslag op het veld zal belanden, zal dit gevaar opgaan leveren voor de bespelers van deze velden. Wij adviseren u dan ook dat als dit het geval is bij uw vereniging, de grastegels te laten vervangen door tegels tijdens de renovatie van het veld.

Afrasteringen.

Op bijna alle kunstgrasvelden in Nederland is te zien dat het gaas op de grond hangt.

Het gevolg hiervan is dat er tussen het gaas en de kantplank of band zich blad, zand en grond kan verzamelen. Hier zal onkruid in gaan groeien en bij een flinke regenbui zal deze vervuiling op de tegels spoelen en mogelijk op het veld gelopen worden. Gaas wordt in standaardmaten geleverd waar niet in afgeweken kan worden door de fabrikant. Voor de Hockeyvelden is dat in bijna alle gevallen een hoogtemaat van 0.80 cm tot 1 meter aan de lange zijden van het veld. Uiteraard hebben we het dan over de nu reeds bestaande velden. Toch is hier wat aan te doen. Door de palen van de afrastering te laten plaatsen op een hoogte van 1.06 meter zal het gaas vrijhangen van de grond, zodat het organisch makkelijk kan worden verwijderd.

Het omhoog brengen van de afrastering kunt u desgewenst laten uitvoeren tegelijkertijd met een renovatie of aanleg van een nieuw veld.

Drainage.

Bij de omvorming van een grasveld naar kunstgras, komt het nogal eens voor dat er ruimtegebrek ontstaat waardoor men niet meer bij de drainageputten kan komen.

Dit is bij samengestelde drainagesystemen vaak het geval.

(Samengestelde drainage is drainage die niet rechtstreeks op de sloot loost)

Door de doorspuitputten in de tegelrand te laten plaatsen aan de binnenzijde van het veld is dit probleem op te lossen. Verder doet u er verstandig aan om de tegels waar zich een put bevindt een merkteken te geven wat het opzoeken vergemakkelijkt.